

Załącznik do Uchwały Nr XLIII/244/21

Rady Powiatu w Rykach

z dnia 30 marca 2021r.

**3-LETNI POWIATOWY PROGRAM DOTYCZĄCY ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE RYCKIM
NA LATA 2021 – 2023**

Spis treści

I.	Wstęp	3
II.	Zadania realizowane przez powiat zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	4
III.	Realizacja 3 - letniego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Ryckim na lata 2018 – 2020	10
IV.	Diagnoza systemu pieczy zastępczej i istniejącej infrastruktury w zakresie wspierania rodziny i sytemu pieczy zastępczej	12
V.	Cele programu	21
VI.	Limit rodzin zastępczych	23
VII.	Finansowanie	24
VIII.	Monitoring	25
IX.	Przewidywane efekty i rezultaty działania	25
X.	Zakończenie	26

I. WSTĘP

Rodzina zaspokaja najważniejsze potrzeby każdego człowieka – potrzebę miłości i bezpieczeństwa. Rodzina jest pierwszym, naturalnym środowiskiem każdego dziecka. To ona powinna dawać możliwość rozwoju, wychowywać dzieci w miłości, być wzorcem jego postępowania, rozumieć jego potrzeby. Dlatego prawo do wychowywania w rodzinie jest jednym z podstawowych praw każdego dziecka. Gwarantuje je Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, jak również ratyfikowana przez Polskę Konwencja o Prawach Dziecka.

Rodziny wskutek narastających problemów (wielodzietność, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, alkoholizm itp.) mogą w pewnym momencie potrzebować wsparcia i pomocy. Na taką pomoc powinna zawsze liczyć ze strony instytucji i placówek, które zakresem swojej działalności nastawione są na wspomaganie rodziny.

W przypadku, gdy zostaną wykorzystane wszelkie możliwości pomocy rodzinie znajdującej się w szeroko rozumianym kryzysie, a dziecko w tej rodzinie nadal nie ma zapewnionej prawidłowej opieki, istnieje konieczność umieszczenia tego dziecka w jednej z form pieczy zastępczej.

Pieczka zastępcza jest instytucją prawa rodzinnego. Celem ustanowienia pieczy zastępczej jest zapewnienie tymczasowej opieki nad dzieckiem. W przypadku, kiedy przeszkody w sprawowaniu opieki nie są tymczasowe i mają charakter trwały, rozważa się możliwość podjęcia procedury przysposobienia dziecka.

Opracowanie i realizacja 3 – letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej na trzy kolejne lata, ma na celu usprawnienie zadań nałożonych przez ustawodawcę. Program zawiera w sobie cele i kierunki działań w perspektywie trzyletniej, które będą podejmowane przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, uwzględniając przy tym potrzeby rodzin zastępczych i ich podopiecznych.

Aby móc skutecznie pomagać rodzinom przeżywającym trudności w opiece i wychowaniu dzieci oraz skutecznie ochraniać te dzieci, potrzebna jest współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami, które tworzą system pieczy zastępczej. W tym celu należy stworzyć 3-letni powiatowy program dotyczący rozwoju pieczy zastępczej.

Art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje powiat do opracowania i realizacji 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Uchwałą Nr CLXXXI/779/18 Zarządu Powiatu w Rykach z dnia 24 stycznia 2018r. przyjęto 3-letni Powiatowy Program Dotyczący Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Ryckim na lata 2018-2020, który był opracowany i realizowany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W związku z zakończonym okresem realizacji Programu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach – organizator rodzinnej pieczy zastępczej, opracowało nowy dokument na lata 2021-2023, który kontynuuje realizację celów określonych we wspomnianym wyżej Programie.

Program ten powstał w oparciu o diagnozę środowiska i jest zgodny z kierunkami polityki prorodzinnej państwa oraz powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych.

II. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ POWIAT ZGODNIE Z USTAWĄ O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonywane są za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z zarządzeniem Nr 47/2011 Starosty Ryckiego z dnia 21 listopada 2011r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania realizowane przez powiat:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka,

rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania: grup wsparcia, specjalistycznego poradnictwa, wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich, prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46, kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka

8) finansowanie:

a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat:

1. realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

2. finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy.

Zadania realizowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej:

1. prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

2. kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych

zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;

3. organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

4. zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;

5. organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

6. zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;

7. zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;

8. organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;

9. współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

10. prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

11. zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

12. dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

13. prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej, niezawodowej oraz 5 prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;

14. przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
15. zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
16. zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
17. przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy
18. zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
19. organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadanie organizacji pieczy zastępczej należy do powiatu. Z kolei rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się na ich wniosek opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora zadania te wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynator nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. Jest on także zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i samokształcenie. Koordynatora wyznacza organizator rodzinnej pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
2. przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;
3. pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;

4. zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
5. zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
6. udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
7. przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi ponadto rejestr danych dotyczących osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz prowadzących rdd. Rejestr danych zawiera: imię i nazwisko, datę urodzenia, obywatelstwo, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, wykształcenie, zawód, miejsce pracy, źródła dochodu, dane o warunkach mieszkaniowych, dane niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem, wynikające z zaświadczenia lekarskiego oraz opinii psychologicznej, zakres ukończonych szkoleń, liczbę umieszczonych dzieci i pełnoletnich wychowanków pozostających w pieczy.

Zgodnie z art. 132 cyt. ustawy powiatowe centrum pomocy rodzinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy, w konsultacji w szczególności z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka. Pierwszej oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka dokonuje się nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następnie nie rzadziej niż co 3 lata. Organizator dokonuje także oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka w celu:

- ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną
- modyfikowania planu pomocy dziecku
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej

- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – prawo oświatowe, przepisów o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 130 cyt. ustawy organizator rodzinnej pieczy zastępczej oceny sytuacji dziecka dokonuje na posiedzeniu z udziałem rodziny zastępczej albo prowadzącym rdd, pedagogiem, psychologiem, właściwym asystentem rodziny, przedstawicielem ośrodka adopcyjnego, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Do udziału w posiedzeniu w sprawie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej mogą być zapraszani w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rdd, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych, organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, osoby bliskie dziecku.

Zgodnie z art. 131 cyt. ustawy ocena sytuacji dziecka powinna być przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka organizator formułuje na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazuje ją do właściwego sądu.

Podstawa prawna

Działania zapisane w programie podejmowane są i realizowane w oparciu o obowiązujące przepisy:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Nadrzędnym aktem prawa Rzeczypospolitej Polskiej jest Konstytucja, która w art. 48 wskazuje prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem

z uwzględnieniem stopnia dojrzałości dziecka, a także wolności jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania. Ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich może nastąpić tylko w przypadkach określonych w ustawie i tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.

Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej mają obowiązek ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych.

Natomiast regulacje dotyczące opieki i wychowania dziecka poza rodziną biologiczną zawarte są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na samorządy obowiązek budowania lokalnego systemu wsparcia w obszarze wychowania i pieczy zastępczej.

III. REALIZACJA 3 - LETNIEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE RYCKIM NA LATA 2018 – 2020

Głównym celem programu była promocja i rozwój pieczy zastępczej na terenie Powiatu Ryckiego. Natomiast żeby skutecznie realizować cel główny programu określono cele szczegółowe:

1. Wsparcie różnych form rodzicielstwa zastępczego:
 - 1.1 Promocja rodzicielstwa zastępczego.
 - 1.2 Organizacja szkoleń kandydatów na rodziny zastępcze.
 - 1.3 Wsparcie rodzin zastępczych.
 - 1.4 Rozwój zawodowych rodzin zastępczych.
 - 1.5 Promocja programów na rzecz rodzicielstwa zastępczego.
 - 1.6 Współpraca pomiędzy gminą a powiatem.
 - 1.7 Szkolenie kadry z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
2. Usamodzielnienia:
 - 2.1 Wsparcie usamodzielnianych wychowanków.
3. Piecza instytucjonalna:
 - 3.1 Utworzenie systemu instytucjonalnych form opieki nad dzieckiem.

Zadania określone w 3 – letnim Powiatowym Programie Dotyczącym Rozwoju Pieczy na lata 2018 -2020 przyjętego uchwałą Nr CLXXXI/779/18 Zarządu Powiatu w Rykach z dnia 24 stycznia 2018r. w przeważającej części zostały zrealizowane w zakresie określonym przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

1. Każdemu dziecku pozbawionemu opieki rodzicielskiej zapewniono pieczę zastępczą w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zarówno na terenie Powiatu Ryckiego, jak i na terenie innych powiatów.
2. Zapewniono rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rdd szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz pomoc i wsparcie w ramach grup wsparcia i rodzin pomocowych.
3. Prowadzono nabory kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
4. Kwalifikowano kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wydawano zaświadczenia kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.
5. Kierowano kandydatów do ośrodków adopcyjnych na szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
6. Prowadzono poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
7. Dokonywano okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz okresowych ocen rodzin zastępczych.
8. Zgłaszano do ośrodków adopcyjnych informację o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających
9. Promowano rodzicielstwo zastępcze poprzez prowadzenie kampanii na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w formie m. in. ogłoszeń w parafiach, na stronach internetowych, w lokalnej prasie.
10. Organizowano dzień rodzicielstwa zastępczego (1 raz w roku) w formie festynów, wycieczek dla rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych.
11. Rodziny zastępcze otrzymały przysługujące im świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej, a rodziny zawodowe i prowadzący rdd otrzymywały wynagrodzenie i pozostałe świadczenia przysługujące zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
12. Zapewniono środki finansowe na utrzymanie dzieci z Powiatu Ryckiego przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.
13. Zapewniono środki finansowe na pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych oraz zapewniono im wsparcie w formie poradnictwa, monitorowano indywidualne programy usamodzielnienia, udzielano pomocy w uzyskaniu poprawy warunków mieszkaniowych.
14. Organizowano szkolenia kadry z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

15. Sporządzano okresowe i jednorazowe sprawozdania z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej i przekazywano je właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

IV. DIAGNOZA SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ I ISTNIEJĄCA INFRASTRUKTURA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1) DIAGNOZA SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej powiat zapewnia opiekę i wychowanie w pieczy zastępczej. Zadaniem rodzinnej pieczy zastępczej jest stworzenie dziecku stabilnego środowiska zapewniającego właściwe wychowanie i opiekę do czasu powrotu do rodziny biologicznej albo do momentu przysposobienia lub usamodzielnienia się. Pobyt dziecka w pieczy zastępczej powinien przede wszystkim zapewniać mu możliwości zaspokajania potrzeb emocjonalnych, bytowych, edukacyjnych, zdrowotnych, w sytuacji gdy rodzina naturalna nie jest w stanie tych potrzeb zaspokoić. Kandydaci na rodziny zastępcze, podejmując decyzję o utworzeniu rodziny zastępczej powinni mieć świadomość czasowości opieki nad dzieckiem oraz brać pod uwagę i akceptować możliwość powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej.

Pieczka zastępcza pozwala nawiązać więzi emocjonalne, a tym samym zapobiec negatywnym dla rozwoju dziecka skutkom sieroctwa. Pobyt w rodzinie zastępczej powinien przygotować dziecko do odpowiedzialnego i samodzielnego życia oraz pokonywania trudności życiowych, podtrzymywać kontakty z rodziną i rówieśnikami. Dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej do czasu osiągnięcia pełnoletności, jak również po ukończeniu 18 r. ż. (w przypadku kontynuowania nauki) – nie dłużej jednak niż do 25 roku życia.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziną zastępczą może zostać małżeństwo lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej. Osoby, które pełnią funkcję rodziny zastępczej powinny dawać rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej, mieć pełnię władzy rodzicielskiej, wypełniać obowiązek alimentacyjny (w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego), mieć pełną zdolność do czynności prawnych, być zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem

lekarskim i pozytywną opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji sporządzoną przez psychologa. Rodziny zastępcze powinni zapewnić dziecku odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego, właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

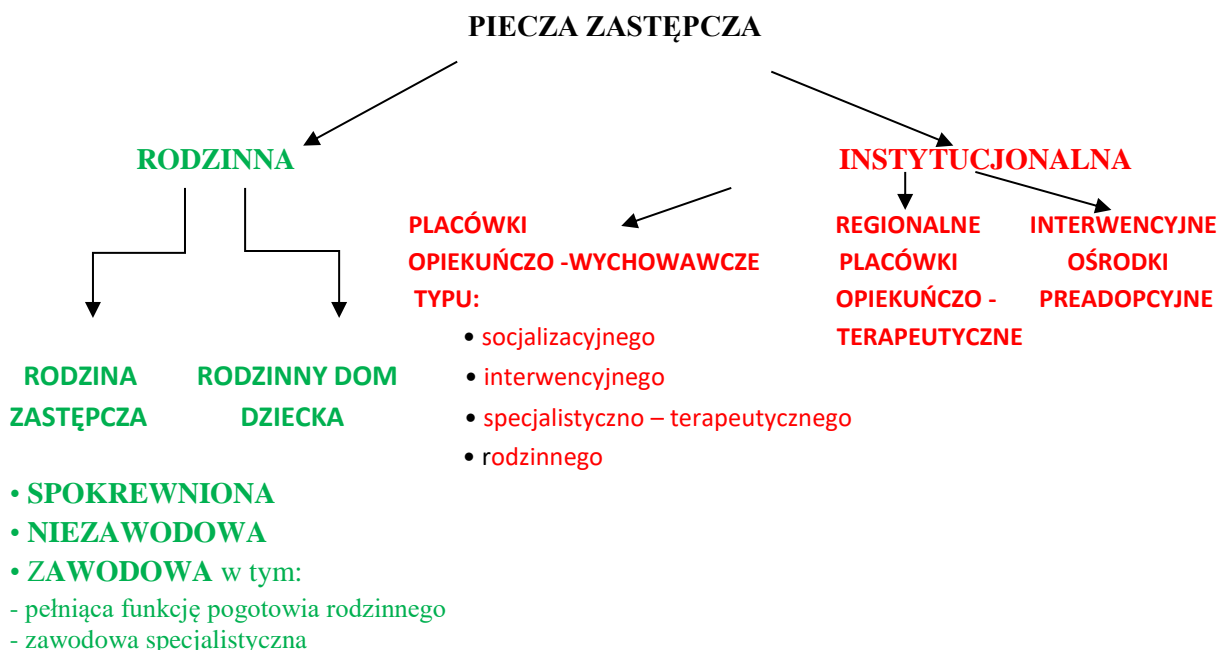
W Powiecie Ryckim rodziny zastępcze funkcjonują na terenie niżej wymienionych gmin powiatu:

- gmina Ryki
- gmina Stężycza
- gmina Ułęż
- gmina Nowodwór
- gmina Kłoczew
- miasto Dęblin

PIECZA ZASTĘPCZA

Formy pieczy zastępczej

zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020r. poz. 821)

RODZINNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ

Rodziny zastępcze

Liczba rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w tych rodzinach nie jest stała i ulega zmianom. Problem dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej wymagających zastępczej formy opieki jest stale obecny w Powiecie Ryckim. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w jednej z form pieczy zastępczej (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, rodzinny dom dziecka).

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rdd, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

694,00 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,

1 052,00 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Ww. świadczenia są świadczeniami obligatoryjnymi i są przyznawane na podstawie decyzji administracyjnych. Obowiązująca ustawa przewiduje również inne świadczenia dla rodzinnych form pieczy zastępczej, które są świadczeniami fakultatywnymi. Ponadto rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rdd przysługuje wynagrodzenie za wykonywane zadania.

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba rodzin zastępczych w tym:	53	48	43
zawodowe	2	2	1
niezawodowe	19	18	16
spokrewnione	32	28	26
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	71	61	53
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	32	23	26
Kwota świadczeń	880 763,81 zł	790 767,61 zł	792 861,89 zł
Kwota świadczeń na dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	259 049,50 zł	304 481,81 zł	364 738,40 zł

Dane w tabeli podano w sposób narastający w skali danego roku

Rodziny zastępcze na ich wniosek mogą być wspierane przez rodziny pomocowe. W 2017r. 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie pomocowej. W 2018r. rodziny zastępcze nie zgłaszały potrzeby w tym zakresie. W 2019r. również 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie pomocowej. Ww. funkcję pełniły w tym okresie rodzina zastępcza zawodowa i niezawodowa z Powiatu Ryckiego. Z rodziną pomocową została zawarta umowa.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej organizuje szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych.

W 2017r. - 2 szkolenia nt. "Aspekty prawne w zakresie sprawowania pieczy zastępczej i opieki prawnej", „Dziecięce poczucie czasu. Trudności adaptacyjne dziecka w zależności od wieku rozwojowego”

W 2018r. - 1 szkolenie nt. „Budowanie relacji z dzieckiem"

W 2019r. - 2 szkolenia nt. „Zapoznanie z procedurą dot. szkoleń na platformie e-learningowej w ramach projektu „Bliżej rodziny”, „Myśl sercem o dziecku”

Ponadto prowadzone są spotkania dla rodzin zastępczych – grupy wsparcia, które umożliwiają wzajemny kontakt, wspieranie się w pełnieniu swojej funkcji i wymianę doświadczeń.

Grupy wsparcia dla rodzin zastępczych:

W 2017r. - 4 spotkania grupy wsparcia

W 2018r. - 4 spotkania grupy wsparcia

W 2019r. - 4 spotkania grupy wsparcia

Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej

Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą reguluje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Osobie opuszczającej po osiągnięciu pełnoletności, rodziną pieczę zastępczą i placówkę opiekuńczo-wychowawczą, zwaną dalej „osobą usamodzielnianą” w przypadku, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia. Wysokość przysługującej pomocy wynosi od 1 czerwca 2018r. 526,00 zł miesięcznie. Przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki nie jest uzależnione od posiadanego dochodu.

Pomoc na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której miesięczny dochód nie przekracza kwoty 1 200,00 zł, jednak w

przypadku przekroczenia kryterium dochodowego ww. pomoc można przyznać, gdy jest to uzasadnione sytuacją dochodową, majątkową lub osobistą osoby usamodzielniającej się.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3 470,00 zł. W przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat - nie mniej niż 6 939,00 zł. Jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat - nie mniej niż 3 470,00 zł. Jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku - nie mniej niż 1 735,00 zł.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż 1 577,00 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3 154,00 zł. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

Wielu wychowanków korzysta z możliwości pozostania w pieczy zastępczej do czasu ukończenia nauki (nie dłużej jednak niż do 25 roku życia). Dlatego też liczba osób realizujących indywidualny program usamodzielnienia ulega zmianie w ciągu roku z powodu opuszczenia pieczy zastępczej lub przerwania nauki.

Świadczenia wypłacone dla usamodzielnianych wychowanków

Rodzaj pieczy zastępczej	Usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych			Usamodzielniani wychowankowie placówek		
	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba zawartych indywidualnych program usamodzielnienia	6	4	5	3	3	4
Liczba osób uczących się	21	21	16	8	7	7
Liczba wypłaconych świadczeń	211	184	142	81	66	53
Łączna kwota świadczeń	120 099,84 zł	120 516,57 zł	101 155,79 zł	46 104,84 zł	45 718,68 zł	76 696,79 zł

Dane w tabeli podano w sposób narastający w skali danego roku

Osoby pełnoletnie, które po ukończeniu 18 r. ż. pozostały w pieczy zastępczej

Rodzaj pieczy zastępczej	Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Ryckiego			Placówki opiekuńczo-wychowawcze		
	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba pełnoletnich wychowanków pozostających w pieczy zastępczej	14	15	15	6	7	4

Dane w tabeli podano na dzień 31 grudnia b.r.

INSTYTUCJONALNA FORMA PIECZY ZASTĘPCZEJ

Wychowankowie przebywający w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów

W związku z brakiem placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu Ryckiego, wychowankowie są umieszczani w takich placówkach na terenie innych powiatów.

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	45	48	42
w tym umieszczonych w danym roku	13	10	7
Kwota świadczeń	1 569 291,44 zł	1 774 152,66 zł	1 684 811,94 zł

2) INFRASTRUKTURA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Nazwa instytucji, placówki	Działalność instytucji, placówek i organizacji pozarządowych świadczących pomoc dziecku i rodzinie
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach – organizator	Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki

rodzinnej pieczy zastępczej	rodzicielskiej w formach instytucjonalnych, wsparcia dziennego i opiece rodzinnej
Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Rykach i Dęblinie	Poradnictwo rodzinne, zawodowe, psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne
Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Puławach	Zlecenie przez Powiat Rycki zadania dla Zespołu w Puławach w zakresie orzekania o niepełnosprawności dla celów pomocy społecznej, zatrudnienia oraz korzystania z ulg i uprawnień
Ośrodki Pomocy Społecznej w Rykach, Dęblinie, Nowodworze, Stężycy, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w Kłoczewie i w Ułężu	Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych na terenie podległej gminy oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Dęblinie	Szkoła dla dzieci z orzeczeniem poradni psychologiczno - pedagogicznej
Sąd Rejonowy w Rykach III Wydział Rodzinny i Nieletnich	Postępowania sądowe w sprawach rodzinnych i nieletnich, pozbawianie, ograniczenie, zawieszanie władzy rodzicielskiej, ustalanie sytuacji prawnej dziecka
Świetlice środowiskowe w Powiecie Ryckim	Zapewnienie zajęć pozalekcyjnych w zakresie opieki i wychowania, pomoc w nauce, realizacja programów terapeutycznych
Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Rykach	Rewalidacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej
Wolontariat	Nieodpłatna praca z dziećmi i młodzieżą z rodzin dysfunkcyjnych

DANE DOTYCZĄCE PROGRAMU

Miejsce realizacji programu:

Teren Powiatu Ryckiego

Czas Realizacji programu:

Lata 2021 – 2023

Adresaci programu:

- rodziny zastępcze
- rodzinne domy dziecka
- usamodzielnieni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych

Koordynator programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach – organizator rodzinnej pieczy zastępczej

Źródła finansowania programu:

- środki własne powiatu
- dotacja celowa z budżetu państwa

Partnerzy:

- Administracja
- Ośrodki Pomocy Społecznej i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne
- Placówki pomocy społecznej
- Szkoły
- Samorząd województwa, Urząd Wojewódzki - Wydział Polityki Społecznej, Urząd Marszałkowski
- Policja
- Sąd Rodzinny, kuratorzy zawodowi i społeczni
- Organizacje pozarządowe
- Służba zdrowia Kościoły
- Wolontariusze
- Lokalne media
- Sponsorzy

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
1. Otwartość na współpracę ze strony rodzin zastępczych 2. Objęcie wszystkich rodzin opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej 3. Pomoc i wsparcie ze strony wysoko wykwalifikowanej kadry PCPR	1. Praca z dzieckiem obciążonym 2. Niewystarczające przygotowanie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zwłaszcza w rodzinach spokrewnionych 3. Niezrozumienie definicji i istoty formy pieczy zastępczej

<p>4. Dostępność bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego również w godzinach popołudniowych realizowane przez jednostkę organizacyjną powiatu - PCPR i funkcjonujący w strukturach Centrum Punkt Interwencji Kryzysowej</p> <p>5. Pomoc w zapewnieniu odpowiednich warunków do wychowania i rozwoju dziecka (w tym opieka medyczna, pomoc specjalistyczna,)</p> <p>6. Łagodzenie skutków doświadczenia straty i separacji od rodziców biologicznych</p> <p>7. Podnoszenie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie (szkolenia, grupy wsparcia)</p> <p>8. Dobra współpraca z Sądem, Policją, ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkiem adopcyjnym</p> <p>9. Bieżące dokonywanie diagnozy potrzeb umożliwiające modyfikację potrzeb, identyfikację celów i możliwości ich realizacji</p> <p>10. Pozyskanie środków Unii Europejskiej na utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej</p> <p>11. Posiadanie zawodowych rodzin zastępczych</p> <p>12. Wykształcona kadra pomocy społecznej</p> <p>13. Dostępność usług specjalistycznych</p>	<p>4. Brak kandydatów do tworzenia rodzin zastępczych</p> <p>5. Brak rodzin zastępczych zawodowych</p> <p>6. Niewystarczający poziom wymiany doświadczeń, przepływu informacji, wypracowania wspólnych projektów przez instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w powiecie i gminach</p> <p>7. Brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p> <p>8. Brak placówek opiekuńczo-wychowawczych</p> <p>9. Brak mieszkań dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej</p> <p>10. Niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego</p> <p>11. Niedoskonałość ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p> <p>12. Występowanie patologii społecznej (alkoholizmu, przestępczości, rozkładu życia rodzinnego)</p> <p>13. Zbyt mała liczba specjalistów psychiatrii dzieci i młodzieży w publicznych placówkach zdrowia.</p>
<p>Szanse</p> <hr/> <p>1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego poprzez kampanię reklamową</p> <p>2. Pozyskiwanie kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze</p> <p>3. Pozyskanie i wykorzystanie zewnętrznych środków finansowych na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego</p> <p>4. Zwiększenie kadry specjalistycznej</p>	<p>Zagrożenia</p> <hr/> <p>1. Brak współpracy rodziców biologicznych z rodzinami zastępczymi pod kątem powrotu dziecka do rodziny biologicznej</p> <p>2. Ubożenie i patologie społeczne</p> <p>3. Niewydolność wychowawcza</p> <p>4. Brak odpowiednich środków finansowych na szkolenie kadry</p> <p>5. Brak mieszkań socjalnych i chronionych dla usamodzielniających się wychowanków</p>

<p>5. Wypracowanie zasad współpracy pomiędzy instytucjami pomocowymi.</p> <p>6. Większa świadomość społeczna o rodzicielstwie zastępczym</p> <p>7. Dodatek wychowawczy dla dzieci w rodzinach zastępczych</p> <p>8. Karta Dużej Rodziny – uprawnienia do ulg i zniżek</p> <p>9. Uruchomienie placówki opiekuńczo-wychowawczej</p> <p>10. Współpraca z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej i innymi instytucjami zajmującymi się problematyką związaną z opieką nad dzieckiem i rodziną</p>	<p>6. Brak perspektyw zatrudnienia młodych ludzi zgodne z ich wykształceniem i aspiracjami, wyjazdy zarobkowe zagranicę</p> <p>7. Brak stabilizacji w rozwiązaniach prawnych, finansowych i systemowych</p> <p>8. Niewystarczające środki finansowe na rozwój pieczy zastępczej</p> <p>9. Wypalenie rodzin zastępczych zawodowych</p> <p>10. Powrót osób opuszczających pieczę zastępczą do patologicznego środowiska rodzinnego</p> <p>11. Przedstawianie w złym świetle rodzin zastępczych przez media</p>
--	--

V. CELE PROGRAMU

<i>CEL GŁÓWNY</i>		
Rozwój systemu pieczy zastępczej		
<i>CEL SZCZEGÓŁOWY Nr 1</i>		
Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej		
<i>Zadanie</i>	<i>Działania</i>	<i>Wskaźniki</i>
Promocja rodzicielstwa zastępczego	Współpraca z przedstawicielami kościoła, władzami gmin, lokalną prasą Organizowanie dnia rodzicielstwa zastępczego	Liczba i forma działań (kampanii) Liczba artykułów informujących i promujących w lokalnej prasie Liczba organizowanych uroczystości, inicjatyw dot. organizacji dnia rodzicielstwa zastępczego
Szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze	Prowadzenie rejestru osób chętnych na szkolenie, procedura kwalifikująca - wstępna akceptacja kandydatów, współpraca z ośrodkiem adopcyjnym w zakresie szkoleń, wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Liczba kandydatów na szkolenie, Liczba osób, które uzyskały wstępna akceptację, liczba osób uczestniczących w szkoleniu, liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych
Wzmacnianie kompetencji	Prowadzenie grup wsparcia, Prowadzenie szkoleń dla	Liczba spotkań i osób uczestniczących w grupach

istniejących rodzin zastępczych	funkcjonujących rodzin zastępczych,	wsparcia, Liczba szkoleń dla rodzin zastępczych, liczba uczestników szkoleń
Finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej	Wydawanie decyzji administracyjnych, wypłaty świadczeń	Liczba rodzin zastępczych otrzymujących świadczenie, liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych
Realizacja obowiązków wynikających z przepisów prawa	Sporządzanie opinii o całokształcie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	Liczba dzieci w pieczy zastępczej w ciągu roku Liczba sporządzonych opinii
Objęcie rodzin zastępczych opieką koordynatorów rodzinnej opieki zastępczej	Składanie wniosków przez rodziny zastępcze o objęcie ich opieką	Liczba koordynatorów, liczba rodzin zastępczych i dzieci objętych opieką przez koordynatora
Pomoc w rozwiązywaniu występujących trudności	Poradnictwo specjalistyczne (psycholog, prawnik, pedagog, terapeuta, mediator).	Liczba rodzin korzystających z porad Liczba porad
Realizacja programów na rzecz pieczy zastępczej	Wyszukiwanie i złożenie ofert konkursowych ogłaszanych informacji na temat programów na rzecz pieczy zastępczej	Liczba złożonych ofert konkursowych
Współpraca pomiędzy gminą a powiatem	Współpraca między asystentem/pracownikiem socjalnym a koordynatorem zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Liczba konsultacji
Szkolenie kadry z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	Podnoszenie kwalifikacji pracowników tj. szkolenia z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	Liczba szkoleń, liczba uczestników szkoleń
CEL SZCZEGÓŁOWY Nr 2		
Wspieranie procesu usamodzielnienia dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze w celu przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu		
Zadanie	Działania	Wskaźniki
Zwiększenie kompetencji społecznych osób usamodzielnianych	Objęcie usamodzielnianych wychowanków indywidualny programem usamodzielnienia,	Liczba zawartych programów usamodzielnienia, liczba udzielonych porad

Objęcie osób usamodzielnianych wsparciem finansowym oraz rzeczowym	Wydawanie decyzji administracyjnych, wypłaty świadczeń	Liczba i rodzaj przyznanych świadczeń dla pełnoletnich wychowanków
Utworzenie mieszkań chronionych	Tworzenie mieszkań chronionych. Wspieranie osób ubiegających się o mieszkania socjalne poprzez pomoc w procedurze administracyjnej, stosowne pisma.	Liczba utworzonych mieszkań chronionych
Udzielanie specjalistycznego poradnictwa	Praca socjalna. Poradnictwo specjalistyczne tj. psychologiczno-pedagogiczne	Liczba udzielonych porad specjalistycznych
CEL SZCZEGÓŁOWY Nr 3		
System instytucjonalnych form opieki nad dzieckiem		
<i>Zadanie</i>	<i>Działania</i>	<i>Wskaźniki</i>
Utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej	Analiza potrzeb w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci z terenu powiatu umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej
Prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej	Podnoszenie kwalifikacji przez kadrę placówki, działania zmierzające do poprawy sytuacji życiowej wychowanków (wsparcie psychologiczno-pedagogiczne)	Liczba dzieci umieszczonych w placówce

VI. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH

Zgodnie z art. 180 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wskazującym na konieczność określenia limitu tworzenia rodzin zastępczych zawodowych zakłada się, że w latach 2021 – 2023 utworzone zostaną co roku 2 rodziny zawodowe.

Limit rodzin zastępczych zawodowych w roku 2021	Limit rodzin zastępczych zawodowych w roku 2022	Limit rodzin zastępczych zawodowych w roku 2023
2 rodziny zastępcze zawodowe	2 rodziny zastępcze zawodowe	2 rodziny zastępcze zawodowe

Ustalenie limitu rodzin zastępczych zawodowych dokonano w oparciu o rozeznanie potrzeb i dotychczasowe doświadczenia w odniesieniu do liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, a także biorąc pod uwagę brak chętnych kandydatów do pełnienia tej funkcji.

VII. FINANSOWANIE

Rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze i pełnoletni wychowankowie

Składniki podlegające finansowaniu	Źródło finansowania	Wskaźniki
1. Świadczenia pieniężne dotyczące dzieci z terenu powiatu umieszczone w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu – zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Środki własne powiatu oraz dotacje celowe z budżetu państwa	Kwota i liczba świadczeń przyznawanych rodzinom zastępczym
2. Pomoc przyznawana osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Środki własne powiatu oraz dotacje celowe z budżetu państwa	Kwota i liczba świadczeń przyznawanych pełnoletnim wychowankom
3. Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego	Środki własne powiatu Dotacje celowe z budżetu państwa	Liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
4. Wynagrodzenie koordynatorów	Środki własne powiatu oraz dotacje celowe z budżetu państwa	Liczba koordynatorów
5. Finansowanie utworzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej	Środki Unii Europejskiej, środki własne powiatu	Kwota przeznaczona na utworzenie placówki

6. Finansowanie działalności placówki opiekuńczo - wychowawczej	Środki własne powiatu oraz w miarę możliwości pozyskiwanie środków pozabudżetowych	Liczba placówek, kwota przeznaczona na działalność placówki
7. Finansowanie mieszkań chronionych	Środki własne powiatu	Liczba mieszkań, kwota przeznaczona na działalność mieszkań
8. Współfinansowanie udziału w programach ogłaszanych przez MRiPS	Środki własne powiatu oraz z budżetu państwa	Liczba programów

VIII. MONITORING

1. Zbieranie i analizowanie danych na podstawie sporządzanych sprawozdań
2. Analiza prowadzonej dokumentacji

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY I REZULTATY DZIAŁANIA

1. Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej
2. Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat rodzinnej pieczy zastępczej
3. Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą oraz rodzin dysfunkcyjnych
4. Utworzenie instytucjonalnej pieczy zastępczej
5. Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
6. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, zapewnianie dostępu do specjalistycznej pomocy, przyznawanie dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych.
7. Kompleksowa pomoc osobom usamodzielnianym oraz większe wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, w tym poprzez wsparcie rzeczowe i finansowe.
8. Zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej pod opiekę rodziny biologicznej.

X. ZAKOŃCZENIE

Praca z dziećmi, które są pozbawione rodziny naturalnej to szczególne wyzwanie wymagające wsparcia i pomocy służb odpowiedzialnych za pieczę zastępczą. Doświadczenie w pracy z rodzinami zastępczymi utwierdza realizatorów Programu w przekonaniu, że jest to najlepsza forma pomocy dziecku, którego rodzice z różnych przyczyn nie mogą sprawować nad nim opieki. Rodzinne formy pieczy zastępczej stwarzają możliwość nawiązania bliższych więzi emocjonalnych, kompensujących deficyty rozwojowe dzieci, dają możliwość właściwego przygotowania do przyszłego samodzielnego dorosłego życia w warunkach zbliżonych do rodziny naturalnej.

Z punktu widzenia potrzeb dziecka rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Program ma charakter otwarty, uzasadniający możliwość zmian lub wprowadzenie dodatkowych zapisów w przypadku pojawienia się nowych form prawnych, zmian organizacyjnych lub potrzeb społecznych, które będą uzasadniały zmianę powyższego Programu.

Cele niniejszego Programu będą realizowane przy współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc rodzinie i dziecku na terenie Powiatu Ryckiego. 3-letni Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Ryckim na lata 2021-2023 wyznacza nowe kierunki działania oraz zakłada kontynuację dotychczasowych działań uznanych za potrzebne i wartościowe. Program wskazuje również kierunki zmian prowadzonych działań, wprowadzając modyfikację w celu podniesienia ich efektywności.